

Katowice, dn. 16 czerwca 2016 r.

Stanowisko
Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 17 czerwca 2016 r.

w sprawie: **Założeń Programowych do dokumentu pn. „Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego”**

Uwzględniając wyniki dyskusji przeprowadzonej przez Regionalną Radę ds. Energii (powołaną z inicjatywy Śląskiego Związku Gmin i Powiatów), jak i uwagi członków Rady zgłoszone w późniejszym terminie oraz opinie jst, Zarząd Śląskiego Związku Gmin i Powiatów przyjmuje następujące stanowisko ws. Założeń Programowych do dokumentu pn. „Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego”.

1. Docenić należy fakt, że Samorząd Województwa Śląskiego podjął wyzwanie w zakresie kształtowania gospodarki niskoemisyjnej w regionie. Jednak w Założeniach Programowych do dokumentu pn. „Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego” winny zostać uwzględnione tendencje występujące w tej dziedzinie na poziomie UE, w szczególności dotyczące utworzenia unii energetycznej, której osią powinno być pięć ściśle powiązanych kwestii:

- a) bezpieczeństwo energetyczne, solidarność i zaufanie;
- b) w pełni zintegrowany europejski rynek energii;
- c) efektywność energetyczna przyczyniająca się do ograniczenia popytu;
- d) dekarbonizacja gospodarki;
- e) badania naukowe, innowacje i konkurencyjność.

Ww. dokument winien też uwzględnić ustalenia zawarte w:

- a) Rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 15 marca 2012 r. w sprawie planu działania prowadzącego do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.;
- b) Komunikacie Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów - Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.

W związku z powyższym uważamy, iż sprowadzenie obszaru merytorycznego Założeń Programowych tylko do zagadnień związanych z kształtowaniem gospodarki niskoemisyjnej jest zdecydowanie niewystarczające. Jest to istotne również dlatego, że podstawowym

zamierzeniem tego dokumentu powinno być zabezpieczenie naszego regionu i całej Polski przed unijnymi sankcjami wynikającymi z polityki energetycznej.

2. Należy zastanowić się też nad rolą dokumentu pn. „*Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego*” - czy dokument ten winien być podstawą do przygotowywania przez gminy w przyszłości lokalnych dokumentów dotyczących gospodarki niskoemisyjnej oraz szeroko rozumianej sfery energii. Zasadnicza praca wykonana na szczeblu województwa mogłaby zostać wykorzystana lokalnie stanowiąc dobry przykład, inspirację oraz pomoc merytoryczną. Jednocześnie warto rozważyć czy ww. dokument nie powinien sygnalizować istotnych kwestii - szczególnie ważnych z punktu widzenia gmin woj. śląskiego - i tym samym oddziaływać na decydentów szczebla krajowego (pełniąc niejako rolę pośrednika między gminami a Rządem). W związku z powyższymi wątpliwościami należy określić m.in. rangę ww. dokumentu, wzajemne zależności (między tym dokumentem a dokumentami na poziomie krajowym), podstawowe, mierzalne wskaźniki oraz sposób monitorowania realizacji. Ponadto w sytuacji gdy ostateczny dokument został nazwany „*Polityką gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego*”, należy tworząc go konsekwentnie respektować wymogi, które stawia się opracowaniom pełniącym rolę „polityki” w pewnej dziedzinie. Dokument o takiej nazwie winien obejmować analizę aktualnej sytuacji oraz wskazywać główne kierunki działań (niekoniecznie odnosić się do bardzo szczegółowych zagadnień). Co więcej działania określone w Założeniach Programowych, a potem w dokumencie pn. „*Polityką gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego*”, powinny się opierać na systemowym, spójnym planie zabezpieczenia finansowego.
3. W Założeniach Programowych przenikają się dwa obszary (tematy), które powinny zostać odpowiednio zdefiniowane i rozgraniczone, tj. gospodarka niskoemisyjna oraz niska emisja. Głównym problemem Śląska w zakresie niskiej emisji jest kilkaset tysięcy indywidualnych palenisk węglowych, których modernizacja musi nastąpić w najbliższych 10 latach, aby uporać się z przekroczeniami standardów jakości powietrza – do tego zagadnienia przykłada się w dokumencie marginalną rolę. Są to fundamentalne kwestie z punktu widzenia klarowności ustaleń zawartych w finalnej wersji dokumentu i możliwości jego realnego wdrożenia. W Założeniach Programowych autorzy nadmiernie skupili się na uwarunkowaniach gospodarki niskoemisyjnej i diagnozie, pomijając w ten sposób istotne obszary kierunków działań w omawianej dziedzinie (aspekt prospektywny dokumentu).
4. Należy zaznaczyć, iż w Narodowym Programie Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (*projekt z dn. 4 sierpnia 2015 r.*) określono cel główny (tj. rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju) oraz 5 celów szczegółowych, tj.:
 - a) niskoemisyjne wytwarzanie energii;
 - b) poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami;
 - c) rozwój zrównoważonej produkcji (przemysł, budownictwo, rolnictwo);
 - d) transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności;
 - e) promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji.

Natomiast w Założeniach Programowych przyjęto 5 pól aktywności strategicznej o następującym brzmieniu:

- a) efektywność energetyczna;
- b) transport zrównoważony;
- c) czysta energia;
- d) produkcja i dystrybucja energii;
- e) racjonalne gospodarowanie surowcami i zasobami.

dla których określono bardzo szczegółowo podstawowe kierunki działań.

Powyższe porównanie wskazuje na istotne różnice występujące na poziomie obu dokumentów. Cele szczegółowe zawarte w projekcie Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej spójne są z priorytetami definiowanymi w taki sposób na poziomie innych dokumentów unijnych. Stąd też uważamy, że należy ponownie przeanalizować listę pól aktywności strategicznej zawartą w Założeniach Programowych pod kątem jej zgodności z celami wskazywanymi w projekcie Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej. Nie jest jasne rozgraniczenie pojęć i niektórych z 5 pól aktywności strategicznej, a w szczególności „efektywności energetycznej”, „czystej energii”, „produkcji i dystrybucji energii”. Można przykładowo uznać, że kwestia „czystej energii” ściśle wiąże się z „produkcją energii” umieszczoną w innym polu strategicznym.

5. Założenia Programowe przewidują na dalszym etapie prac zlecenie ekspertyzy, która będzie stanowić bilans energetyczny województwa. Niemniej jednak takie opracowanie powinno być materiałem wyjściowym do przeprowadzenia stosownych analiz oraz podstawą do przygotowania dokumentu pn. *„Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego”*.
6. Niejasny jest horyzont czasowy, do którego odnoszą się Założenia Programowe do dokumentu pn. *„Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego”* (horyzont ten nie został nawet wskazany w nagłówku Założeń Programowych). Założenia Programowe dotyczą dokumentów strategicznych operujących horyzontem czasowym 2020 r. jak i dłuższym (tj. 2030 r.). Generalnie uważamy, że z punktu widzenia założonych celów ww. dokumentu horyzont 2020 r. jest zbyt krótki, aby móc realnie myśleć o realizacji zakończony sukcesem (m.in. ze względu na działania inwestycyjne przedsiębiorstw, które planowane są zwykle w perspektywie wielu lat). Horyzont 2020 r. powinien zostać potraktowany w tym dokumencie głównie jako analiza stanu obecnego czy też jako jeden z etapów (ze względu na zobowiązania międzynarodowe Polski w zakresie energii), a podane dla tego roku parametry powinny zostać odniesione do roku 1990. W związku z tym, że wstępnie przewiduje się, że Sejmik Województwa Śląskiego uchwali dokument ten w 2017 r., to pozostaje *de facto* 3-3,5 roku na jego wykonanie. W tej sytuacji uważamy, że dokument pn. *„Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego”* powinien obejmować przedziały czasowe, które odpowiadają dokumentom strategicznym obowiązującym, bądź diskutowanym na poziomie krajowym i międzynarodowym, tj. odnosić się do lat 2020, 2030 oraz 2050. Idąc dalej należy stwierdzić, że dokument ten powinien wskazywać w jaki sposób

osiągnąć stan środowiska, w którym parametry nie przekraczałyby normatywnych stężeń substancji szkodliwych. W tym celu autorzy dokumentu winni przyjąć jako rok docelowy co najmniej 2030 r. lub 2050 r. Zasadnym byłoby ujęcie procesu dochodzenia do ww. stanu środowiska np. w przedziałach dziesięcioletnich (tj. 2020, 2030, 2040 i 2050).

7. Założenia Programowe do dokumentu pn. „*Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego*” posługują się pojęciem gospodarki niskoemisyjnej w rozumieniu gospodarki o niskiej emisji gazów cieplarnianych. W przypadku naszego regionu emisja gazów cieplarnianych nie jest kluczowym problemem z obszaru ekologii. Zasadniczym problemem woj. śląskiego jest - mówiąc konkretnie - niska jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją.

Z punktu widzenia naszego województwa ustalenie priorytetu związanego z redukcją emisji gazów cieplarnianych pozwoli też na osiągnięcie łatwego efektu w postaci redukcji emisji CO₂. Rezultat ten wystąpi niezależnie od jakichkolwiek działań na szczeblu regionalnym. Nie podlega dyskusji, że dominujący udział w emisji CO₂ w regionie pochodzi z dużych, opalanych węglem elektrowni i elektrociepłowni. Należy też pamiętać, że zużycie węgla nie jest właściwym miernikiem emisji CO₂ w naszym regionie z uwagi na istotny udział produkcji koksu w tym zużyciu. Z analizy Założeń Programowych wynika, że znajomość rzeczywistych problemów tego sektora nie występuje na szczeblu regionalnym. Elektrownie opalane węglem kamiennym przechodzą z funkcji podstawowego producenta energii do pełnienia funkcji regulacyjnych, pełniąc w coraz większym stopniu funkcję rezerwową w stosunku do OZE. Ten trwający już od kilku lat proces skutkuje coraz mniejszą produkcją, a zatem coraz mniejszym zużyciem węgla i malejącą emisją CO₂. Nie zmienia tego trendu w sposób istotny realizowane aktualnie inwestycje (np. w Jaworznie), gdyż w praktyce zastąpią moce wycofywane z powodu braku ekonomicznego uzasadnienia dla kolejnych inwestycji ograniczających emisję (SO₂, NO_x, pyłów itd.). Tendencja ta zostanie spotęgowana też w wyniku nacisku Unii Europejskiej na wzrost cen pozwoleń na emisję CO₂ oraz wycofania z eksploatacji części bloków. Samoistnie zatem, w wyniku działania regulacji (bo nie mechanizmów rynkowych) w skali UE i bez jakiegokolwiek wpływu działań na szczeblu województwa, uzyskany zostanie efekt w postaci redukcji emisji gazów cieplarnianych.

8. Należy zwrócić uwagę na potrzebę wyodrębnienia sektora tzw. Dużych Źródeł Spalania (*Large Combustion Plants* – LCP) oraz sektora Średnich Źródeł Spalania (*Medium Combustion Plant* – MCP). Sektor LCP od wielu lat uczestniczy w tworzeniu regulacji europejskich i krajowych w zakresie standardów emisyjnych i w praktyce je wdraża. Sektor LCP jest stosunkowo dobrze zorganizowany, posiada swoje reprezentacje branżowe w postaci towarzystw gospodarczych i zawsze na bieżąco monitorował procesy legislacyjne zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym, a także podejmował adekwatne procesy dostosowawcze. Natomiast pojawiają się obawy, czy taki poziom wiedzy o przyszłych wymaganiach i ich konsekwencjach występuje w grupie Średnich Źródeł Spalania, zarówno po stronie wytwórców jak i odbiorców (w tym również samorządów). Grupa MCP obejmuje źródła o mocy dostarczonej w paliwie w zakresie 1 – 50 MW. W tym obszarze znajduje się ogromna

ilość kotłowni osiedlowych. Przytoczona w Założeniach Programowych liczba koncesji na wytwarzanie ciepła (często brak konieczności uzyskania takiej koncesji w tych przypadkach) zdecydowanie nie przedstawia rzeczywistego stanu rzeczy. Kotłownie te w przeważającej większości są opalane węglem. Źródła te będą zmuszone dostosować się do nowych wymagań w terminach: mające moc powyżej 5 MW do 2025 r., a gdy powyżej 1 MW do 2030 r. Dla spalania węgla wymagania te w praktyce wymuszą wyposażenie kotłów w instalacje odsiarczania i filtry tkaninowe. W większości przypadków (jeśli nie we wszystkich) dla realizacji takich przedsięwzięć nie będzie technicznego i ekonomicznego uzasadnienia. Spowoduje to konieczność zmiany paliwa na gazowe, co bez wątpienia wywoła wzrost kosztów ogrzewania dla odbiorców lub też doprowadzi, co gorsza - tam gdzie to możliwe - do powrotu do ogrzewania indywidualnego. Problem ten dotyczy też większych, koncesjonowanych systemów ciepłowniczych. Kolejną w pewnym sensie ukrytą „zachętą” do likwidacji systemów ciepłowniczych jest objęcie systemem handlu emisjami (a zatem koniecznością zakupu pozwoleń do emisji CO₂) źródeł o mocy powyżej 20 MW. W sposób oczywisty podraża to drastycznie koszty wytwarzania ciepła w takich źródłach, czyniąc je niekonkurencyjnymi względem nieobciążonych takimi kosztami palenisk indywidualnych. Być może w obszarze rosnących cen ciepła (będących w przekonaniu samorządów istotną barierą dla rozwoju systemu ciepłowniczego) jest możliwość obniżenia tych kosztów. Niemniej jednak w takim dokumencie jak „*Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego*” musi się znaleźć próba przeciwdziałania ww. negatywnym tendencjom (wynikającym z regulacji unijnych i krajowych) i jednoczesnego zmierzania się z kwestią administracyjnego ograniczania możliwości spalania węgla w paleniskach indywidualnych. Ww. dokument powinien wskazywać metody przeciwdziałania niekorzystnym tendencjom, jakie w warunkach naszego regionu mogą powstawać w wyniku wdrażania unijnych i krajowych regulacji proekologicznych. W aurze działań proekologicznych filozofia regulacji unijnych idzie w kierunku obciążenia najtańszej dotąd energetyki węglowej coraz to nowymi kosztami, doprowadzając w końcu do spadku jej konkurencyjności, a jednocześnie wzrostu konkurencyjności innych źródeł, np. OZE. UE kładzie też ogromny nacisk na oszczędność energii, a działania w tym zakresie są tym bardziej opłacalne im przy wyższych cenach energii są realizowane.

9. W Założeniach Programowych m.in. niedostatecznie uwypuklono aspekt innowacyjności gospodarki, wytwarzania, dystrybucji i przesyłu energii. Wobec sygnalizowanych ograniczeń dostaw w systemie elektroenergetycznym po 2020 roku, należy szczegółowo przeanalizować pola związane z produkcją, dystrybucją i przede wszystkim przewidywanym zużyciem energii.
10. Z racji różnych uwarunkowań w poszczególnych subregionach województwa (m.in. w zakresie gęstości zabudowy, transportu, przemysłu czy energetyki) oraz występujących w ich ramach różnicowań dot. jakości powietrza, wskazanie w Założeniach Programowych w pełni uniwersalnych (tj. jednakowych lub bardzo zbliżonych) ustaleń dot. gospodarki niskoemisyjnej, odnoszących się w pełnej rozciągłości do całego regionu jest w niektórych aspektach wątpliwe. Ponadto stwierdzenia te w aktualnej formie są nadmiernie rozbudowane, co sprawi w praktyce trudność bądź nawet niemożność ich respektowania. Zróżnicowane

uwarunkowania charakteryzujące poszczególne części naszego województwa winny też zostać uwzględnione w polach aktywności strategicznych (zawartych w Założeniach Programowych), które z tego względu wymagają zapewne przeformułowania. Przy okazji omawiania kwestii związanych z jakością powietrza należy podkreślić, iż opublikowane raporty WHO (jak również inne opracowania dot. tej sfery) wskazują na bardzo wysokie zanieczyszczenie tylko w niektórych częściach województwa. W związku z powyższym należałoby określić regionalne uwarunkowania polityki gospodarki niskoemisyjnej, jak i pola aktywności strategicznej w dużej mierze osobno dla poszczególnych subregionów (m.in. w zależności od gęstości zaludnienia, zanieczyszczenia powietrza lub innych parametrów przyjętych na podstawie diagnozy opisanej w Rozdziale 2 Założeń Programowych pt. „*Diagnoza*”), formułując do pewnego stopnia odrębne odpowiedzi na realne problemy występujące w każdym z nich przynajmniej w nieco odrębnej postaci.

11. Ze względu na późny moment przewidywanego uchwalenia „*Polityki gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego*” w stosunku do terminu przyjmowania przez gminy Planów Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) należy starać się w głównych elementach ww. dokumentu (tam gdzie to możliwe) uwzględniać zawartość PGN-ów oraz miejskich planów adaptacji dla 14 miast województwa (MPA).
12. Jednocześnie w finalnej wersji dokumentu powinny być ujęte zalecenia do polityk lokalnych (szczególnie w zakresie wdrażania Planów Gospodarki Niskoemisyjnej), gdyż gminy opracowują i wdrażają PGN-y z przyczyn pragmatycznych już od pewnego czasu. Taki dokument powinien wskazywać kierunki działań gmin w perspektywie długofalowej (uwzględniając dokumenty i działania do tej pory opracowane lub wdrożone przez gminy). Reasumując potwierdza to jeszcze raz zasadność potrzeby poważnego rozważenia właściwego ujęcia kwestii horyzontu czasowego dokumentu, o którym mowa; horyzont 2020 r. jest ewidentnie zbyt krótki.
13. Założenia Programowe nie wskazują grup interesariuszy oraz beneficjentów polityki gospodarki niskoemisyjnej. Dodatkowo należy rozważyć sposób identyfikowania w finalnej wersji dokumentu konsumentów i producentów energii, jak i przedstawienia kwestii związanych m.in. z zabudową mieszkalną, transportem, rynkiem pracy oraz innymi dziedzinami dot. gospodarki niskoemisyjnej. Należy pamiętać, że wyznacznikiem skuteczności dokumentu pn. „*Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego*”, będzie stopień realnego respektowania i wykorzystywania przez poszczególne podmioty w naszym regionie zapisów zawartych w tym opracowaniu.
14. Wydaje się, że zasadnym byłoby w Założeniach Programowych przy wartościach poszczególnych stężeń substancji w powietrzu wskazanie ich maksymalnych dopuszczalnych wartości. Dodatkowo niejasne jest rozróżnienie pojęć „klasy strefy C” i „obszarów przekroczeń”, do których odnosi się ujęta w Założeniach Programowych Mapa 17. pn. „*Klasyfikacja stref w województwie śląskim dla pyłu PM10, ze względu na ochronę zdrowia ludzi (poziom dopuszczalny 40 µg/m³), z uwzględnieniem dopuszczalnej częstości przekroczeń poziomu stężeń 24-godzinnych w 2014 r.*” – wskazane byłoby te zagadnienia wyjaśnić.

Dokument pn. „*Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego*” powinien odnosić się do poszczególnych stref województwa, gdyż w ich ramach występują różne uciążliwości np.:

- a) przekroczenia PM10 i PM 2,5 występują w całym województwie, poza stacją tła regionalnego w Złotym Potoku zlokalizowaną poza terenami zabudowy (s. 54 i s. 56 Założeń Programowych);
- b) przekroczenia benzo(a)pirenu występują w całym województwie (s. 57 Założeń Programowych);
- c) przekroczenia benzenu występują tylko w rejonie Czechowic–Dziedzic (s. 59 Założeń Programowych);
- d) przekroczenia NO2 występują tylko na stacji komunikacyjnej w Katowicach (s. 59 Założeń Programowych) – warto zaznaczyć, że w Założeniach Programowych niezgodny jest opis tego przekroczenia z zawartością Mapy 19. pn. „*Klasyfikacja stref województwa śląskiego dla dwutlenku azotu ze względu na ochronę zdrowia ludzi w 2014 r.*”;
- e) przekroczenia SO2 występują tylko w Żywcu (s. 60 Założeń Programowych);
- f) przekroczenia ozonu występują tylko w Cieszynie, Ustroniu i Złotym Potoku (s. 61 Założeń Programowych).

W związku z powyższym nie w pełni trafny wydaje się wniosek zawarty w Założeniach Programowych (s. 70), który brzmi następująco:

„Na terenie województwa śląskiego od wielu lat przekraczane są dopuszczalne poziomy stężeń dla takich substancji jak: pył zawieszony PM 10, pył zawieszony PM 2,5, benzo(a)piren, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ozon”.

Przekraczanie ww. poziomów stężeń dotyczy tylko niektórych stref województwa.

15. W tym kontekście pragniemy wspomnieć o niejasnych kryteriach, w oparciu o które dokonuje się rozmieszczania stacji pomiarowych oraz ich małej ilości. W rezultacie uzyskiwane wyniki nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu jakości powietrza w niektórych gminach. Ponadto zdarza się także, że niektóre gminy są pomijane w zestawieniach jednostek najbardziej zanieczyszczonych tylko ze względu na brak stacji na ich terenie.
16. Dokument powinien posiadać umocowanie prawne, aby realnie oddziaływać na podejmowane w późniejszym okresie decyzje podmiotów prowadzących działalność lub planujących ją podjąć na terenie województwa śląskiego w zakresie urbanistyczno-gospodarczym. W innym wypadku może to być dokument, który nie będzie miał żadnego wpływu na rzeczywistość.
17. Ze względu na specyfikę regionu Założenia Programowe winny bardziej szczegółowo (również w zakresie nowych rozwiązań technicznych) odnieść się do perspektywicznego wykorzystania węgla kamiennego, szczególnie w kontekście czystych technologii węglowych oraz wykorzystania metanu występującego w złożach węgla kamiennego.

18. Ponadto przy opracowaniu Założeń Programowych nie uwzględniono wykorzystania potencjału i przygotowania naukowego uczelni funkcjonujących w woj. śląskim oraz roli przedsiębiorstw energetycznych - omijając tym samym ich rolę w kształtowaniu podstaw oraz wdrażaniu gospodarki niskoemisyjnej. Prace nad dokumentem pn. „*Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego*” powinny zostać wsparte wiedzą i doświadczeniem ekspertów, którzy będą w stanie wskazać prawdopodobne trendy występujące w sferze energii w bliższej i dalszej perspektywie.
19. Ze względu na fakt uznania roli Regionalnej Rady ds. Energii w procesie opiniowania dokumentu pn. „*Polityki gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego*”, wyrażamy przekonanie, że stanowisko tego gremium winno być uwzględniane na wszystkich etapach prac.
20. Uwagi szczegółowe dot. Założeń Programowych do dokumentu pn. „*Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego*” zawarte są w załączniku nr 1 do niniejszego stanowiska.

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Przewodniczący
Jacek Krywult

Oprac.: biuro ŚZGiP na podstawie uwag nadesłanych przez UM Chorzów, UM Częstochowy, UG Gierałtowiec, UM Gliwice, UM Tychy, UM Zabrze oraz firmę EDF Rybnik i Fortum.